

1.1. Η γέννηση της κοινωνιολογίας

Η κοινωνιολογία γεννήθηκε στη [] Ευρώπη πριν από [] χρόνια. Υπήρχαν συγκεκριμένες αιτίες γι' αυτό, οι οποίες σχετίζονται με δύο []: τη [] Επανάσταση ([]) και τη [] επανάσταση στην [] κατά το []ο αιώνα, γεγονότα που προκάλεσαν βαθιές αλλαγές στη ζωή των ανθρώπων.

Μερικές από τις αλλαγές που συγκλόνισαν την Ευρωπαϊκή κοινωνική πραγματικότητα της εποχής εκείνης ήταν η εισαγωγή της [] στους χώρους δουλειάς, η ανάπτυξη του [] δικτύου, η έξοδος των [] από την ύπαιθρο, η εμφάνιση της [] τάξης, η συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ανθρώπων στις [].

Οι αλλαγές που [] την περίοδο αυτή προκαλούν στον κόσμο μεγάλη [] και ανησυχία, αφού διαλύονται οι [] κοινωνικοί δεσμοί, επηρεάζονται οι λειτουργίες της [], δημιουργούνται νέες τεχνικές [] και αναδύονται νέες [] τάξεις. Εμφανίζονται νέα [] και μαζί [] δυσεπίλυτα. Έτσι, ο ενοχλητικός ζητιάνος της [] κοινωνίας, που ζούσε σε άσυλα [], δίνει τη θέση του στο σύγχρονο [], που εξαναγκάζεται να δουλέψει, αφού θεσπίζεται νόμος που [] την επαιτεία (ζητιανιά).

Οι [] της εποχής εκείνης ξεκινούν μια προσπάθεια να [] αυτά που αποκαλούν [] προβλήματα και να ελέγξουν καλύτερα την κοινωνία, η οποία έμοιαζε να ξεφεύγει από τα καθορισμένα μέτρα. Έτσι ορίζουν [] που κάνουν [] παρατηρήσεις και έρευνες, όπως αυτές των [] [] στη [], στις οποίες περιγράφονται η ζωή και οι συνθήκες εργασίας της νεοεμφανιζόμενης [] τάξης. Από την άλλη πλευρά, πολλοί [] ξαφνιάστηκαν από αυτές τις αλλαγές και άρχισαν να ασχολούνται με την επιστημονική διερεύνηση των κοινωνικών [] και των [] τους. Αυτό είναι το κοινωνικο-ιστορικό [] μέσα στο οποίο γεννήθηκε η [].

Αντικείμενο της κοινωνιολογίας

Η κοινωνιολογία ερευνά την ανθρώπινη [] όπως αυτή εκδηλώνεται στο πλαίσιο μιας [] και πάντα σε σχέση με άλλα [] και με άλλες []. Είναι μοναδική επιστήμη, γιατί δεν εστιάζει στο [], αλλά ασχολείται με το κοινωνικό [] και συνεπώς [] στις κοινωνικές σχέσεις του ατόμου και των ομάδων των [] κοινωνιών. Μερικά από τα ερωτήματα που απασχολούν την κοινωνιολογία είναι τα εξής: Γιατί οι [] της ζωής μας είναι τόσο διαφορετικές από αυτές των γονιών ή των παππούδων μας; Προς ποια κατεύθυνση θα κινηθούν οι [] στο μέλλον; Πώς επιδρούν οι μεταβολές αυτές στη [] ή την [] ζωή μας; Τι σημαίνει [] κοινωνία; Τι είναι η [] και πώς επηρεάζει τις [] σχέσεις; Ποιοι λόγοι οδήγησαν την πολιτεία στη δημιουργία [] και ποια είναι η σχέση της [] με την κοινωνική [] των [] τάξεων; Γιατί υπάρχει [] στον κόσμο, ποια είναι τα αίτια της και ποιες οι συνέπειές της για την [] και την []; Γιατί υπάρχουν [], συγκρούσεις, [] και ποια είναι η σχέση τους με πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα; Πώς γεννήθηκε το [] στο δυτικό κόσμο; Τι είναι [], ποιος την ενσαρκώνει και ποια είναι η σχέση της με την οικονομία; Γιατί τα ποσοστά συμμετοχής των γυναικών στην [] είναι χαμηλά; Πώς επιδρούν η [] και οι νέες [] στις κοινωνικές σχέσεις και τον τρόπο ζωής; Τα ερωτήματα αυτά, αλλά και πολλά άλλα, όπως θα δούμε στη συνέχεια, αποτελούν το βασικό προβληματισμό της κοινωνιολογικής επιστήμης. Λόγω της φύσεως των ζητημάτων που την απασχολούν καταλαβαίνουμε ότι η επιστήμη αυτή έχει να παίξει ένα σημαντικό ρόλο στο σύγχρονο υλικό και πνευματικό πολιτισμό.

Η κοινωνιολογία λοιπόν έχει ως αντικείμενο **μελέτης τα κοινωνικά φαινόμενα**, τη δράση των κοινωνικών **ομάδων**, τις **σχέσεις μεταξύ ατόμου και ομάδων**, τις σχέσεις μεταξύ **κοινωνικών ομάδων**, τις κοινωνικές **διαδικασίες** και ειδικότερα το **μετασχηματισμό των κοινωνιών**.

1.2. Κοινωνιολογική θεώρηση Η κοινωνιολογική [] (=τρόπος που βλέπω τα πράγματα γενικά) ή [] (=ματιά) μάς [] [] να αναπτύξουμε την «κοινωνιολογική []». Η «κοινωνιολογική φαντασία» είναι ένας όρος που χρησιμοποιήθηκε από τον [] κοινωνιολόγο T. P. [] και σημαίνει την [] των ατόμων να [] αυτό που συμβαίνει στην [] τους ζωή με τα [] και κοινωνικά []. Αυτή η σύνδεση γίνεται [], όταν μπορέσουμε να σκεφτούμε

τον [redacted] μας από κάποια [redacted], όταν τον παρατηρήσουμε έξω από την [redacted] μας [redacted].

1.2.1 Ένα παράδειγμα εφαρμογής της «κοινωνιολογικής

φαντασίας» Ας υποθέσουμε ότι κάποιος μέσα στην οικογένειά μας είναι [redacted] ή ότι ο μεγαλύτερος αδελφός μας απέτυχε στις [redacted] [redacted] στο πανεπιστήμιο. Σε αυτά που συμβαίνουν στη ζωή μας προσπαθούμε να δώσουμε μια [redacted], μια [redacted]. Συνήθως καταφεύγουμε [redacted] σε ερμηνείες [redacted] ή ψάχνουμε κάποιον άλλο για να επιρρίψουμε τις ευθύνες γι' αυτά που μας [redacted], αναζητούμε δηλαδή αποδιοπομπαίους τράγους*: «Είμαι άνεργος και δε βρίσκω δουλειά εξαιτίας όλων αυτών των μεταναστών που βρίσκονται στη πατρίδα μου». Από τη στιγμή που αρχίζουμε να [redacted] γύρω από ένα θέμα που μας απασχολεί [redacted] (είτε απασχολεί κάποιο φίλο ή κάποιο μέλος της οικογένειάς μας), έχουμε αρχίσει να [redacted] θεωρητικά. [ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ→] «Η θεωρία [redacted] απόπειρα να [redacted] την καθημερινή μας [redacted] με όρους που δε μας είναι τόσο [redacted], ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για τις πράξεις άλλων ανθρώπων ή για τις [redacted] μας από το παρελθόν ή για [redacted] συναισθήματά μας» (I. Craib, 2000:18). [redacted] το θέμα με άλλους φίλους ή με συγγενικά πρόσωπα μπορούμε να [redacted] την ανεργία με κάποια επαγγέλματα ή με κάποιες ηλικίες. Ίσως ακόμη συνειδητοποιήσουμε ότι χρειάζεται να [redacted] περισσότερες [redacted] ή δεξιότητες για να βρούμε δουλειά. Μπορούμε επίσης να αναρωτηθούμε τι συμβαίνει στον [redacted] κόσμο· για παράδειγμα, να [redacted] την ανεργία με το ευρύτερο ευρωπαϊκό κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο. [ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ→] Η σύνδεση αυτή όμως δε [redacted] άμεσα με την [redacted] μας εμπειρία, δηλαδή δεν μπορεί να [redacted] άμεσα. Εκείνο που έχει [redacted] είναι ότι στην προσπάθειά μας να [redacted] τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε [redacted] σε έννοιες που δεν έχουν [redacted] σχέση μόνο με τη δική μας περίπτωση. [ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ→] [redacted] λοιπόν την κοινωνική [redacted], για να [redacted] και να [redacted] μια εμπειρία μας με βάση άλλες [redacted], αλλά και γενικές ιδέες για τον κόσμο γύρω μας. [ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ→] Έτσι συνδέουμε την [redacted] θεωρία με τη [redacted] εμπειρία.

Όμως υπάρχουν [redacted] ανάμεσα στην [redacted] και την [redacted] σκέψη:

- Η πρώτη διαφορά είναι ότι η κοινωνική θεωρία [redacted] να είναι πιο [redacted] σε ό,τι αφορά την εμπειρία, αλλά και τις [redacted]. Η συστηματοποίηση [redacted] στους

της λογικής: δηλαδή οι σε μία θεωρία πρέπει να η μία από την άλλη και όχι να η μία την άλλη. Πρέπει να έχουν σχέσεις λογικής.

- Η δεύτερη διαφορά τα λεγόμενα « » προβλήματα, που κατά τη διαδικασία της διάταξης των της κοινωνικής και τα οποία εκτιμούμε ότι με το φαινόμενο που προσπαθούμε να. Για παράδειγμα, για να μελετήσουμε το φαινόμενο της ανεργίας, θα πρέπει να εξετάσουμε το θέμα της αγοράς εργασίας και των επαγγελματιών που έχουν ζήτηση, την κατάρτιση που πιθανώς απαιτείται για την άσκηση αυτών των επαγγελματιών και τέλος τη σχετική εκπαίδευση και τα ιδρύματα όπου αυτή παρέχεται.

- Η τρίτη διαφορά σχετίζεται με το γεγονός ότι στη προσέγγιση ενός θέματος είναι απαραίτητη η σχέση με αυτό ή η εμπειρία. Δεν πιστεύουμε μόνο ό,τι βλέπουμε με τα μάτια μας. Αν πράγματι συνέβαινε αυτό τότε κανείς δε θα δεχόταν, λόγου χάριν, ότι η γη είναι στρογγυλή (για να δανειστούμε ένα παράδειγμα από το φυσικό κόσμο).

- Η τέταρτη διαφορά είναι ότι η κοινωνική θεωρία συχνά να αυτά που ισχυρίζεται μια και συχνά μη κατανόηση της πραγματικότητας. Τι σημαίνει όμως απλοποιημένη και μη ορθολογική κατανόηση της πραγματικότητας;

Η αναζήτηση και διατύπωση υποθέσεων [για την εξήγηση και ερμηνεία ενός κοινωνικού φαινομένου] είναι η πιο ενδιαφέρουσα πλευρά της κοινωνιολογίας. Η για τη συμβατική γνώση, δηλαδή αυτό που οι περισσότεροι άνθρωποι θεωρούν μας κάνει πιο στην αξιολόγηση των δεδομένων της ζωής μας, μας βοηθά να στην πραγματικότητα και στις κοινωνικά αποδεκτές (=μοιάζουν αληθείς αλλά μπορεί και να μην είναι) ιδέες. Βέβαια, αυτό δε σημαίνει ότι κάθε γνώση είναι ψευδής. Είναι όμως σημαντικό να γνωρίζουμε ότι τα γεγονότα επηρεάζονται από κοινωνικές (π.χ. οικογενειακή κατάσταση, εκπαιδευτικό επίπεδο, οικονομική κατάσταση κ.ά.). Η γνώση μάς βοηθά να μια εφημερίδα και να καλύτερα τα γεγονότα ή να τις πραγματικές κάποιων κοινωνικών φαινομένων. Έτσι, αν κάποιος δημοσιογράφος συνδέει τη φτώχεια με την, εμείς μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι πρόκειται για μια άποψη, αφού η φτώχεια συνδέεται με τις κοινωνικές που την παράγουν (π.χ. εκμετάλλευση, άνιση κατανομή πλούτου κ.ά.). [ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ→]Συνεπώς, η « φαντασία» τις

ερμηνείες της κοινωνικής [redacted]. Αντιπαράκειται στη [redacted] κοινωνική γνώση, σε όλες εκείνες τις ιδέες που οι άνθρωποι, [redacted], θεωρούν αληθείς, χωρίς να τις έχουν [redacted] σε κανέναν έλεγχο της λογικής.

1.2.2 Οι θεμελιωτές της κοινωνιολογίας

Οι θεωρητικές [redacted] που θα παρουσιάσουμε συνοπτικά στη συνέχεια έχουν κοινωνικές αναφορές και [redacted] την εποχή κατά την οποία [redacted]. Παράλληλα όμως αυτές οι προσεγγίσεις [redacted] σε μεγάλο βαθμό την [redacted] της [redacted] σκέψης.

A. Κοντ (A. Comte, 1798 1857) Ο [redacted] κοινωνιολόγος Κοντ [redacted] ως ο « [redacted] » της κοινωνιολογίας, αφού ήταν αυτός που [redacted] τον όρο «κοινωνιολογία» (sociologie) για τη νέα επιστήμη. Ο Κοντ [redacted] ότι αυτός ο νέος κλάδος θα μπορούσε να μας [redacted] στην [redacted] της κοινωνίας, η οποία θα βασίζεται σε [redacted] επιστημονικές [redacted]. Γι' αυτό [redacted] να θεμελιώσει τη νέα επιστήμη χρησιμοποιώντας τις [redacted] και τους τρόπους [redacted] και ανάλυσης της φυσικής [επιστήμης], καθώς πίστευε ότι με αυτό τον τρόπο η κοινωνιολογία θα μπορούσε να [redacted] με αυστηρό και [redacted] τρόπο τα [redacted] φαινόμενα, την κοινωνική [redacted] και τις κοινωνικές [redacted].

Ο Α. Κοντ [redacted] το νόμο των τριών [redacted] [εξέλιξης] του ανθρώπινου πνεύματος:

- Το [redacted] στάδιο, στο οποίο ο άνθρωπος [redacted] τον κόσμο (τα φυσικά και κοινωνικά φαινόμενα) ως έργο [redacted], δαιμόνων και γενικότερα [redacted] δυνάμεων. Σ' αυτό το στάδιο παρατηρείται μια «ειδική συμμαχία» ανάμεσα στην [redacted] και την [redacted] εξουσία, δηλαδή ανάμεσα στους [redacted] και τους [redacted], ενώ η [redacted] κοινωνική [redacted] είναι η [redacted].
- Το [redacted] στάδιο, στο οποίο ο άνθρωπος [redacted] τον κόσμο με [redacted] σε αφηρημένες [redacted] και [redacted], όπως είναι αυτή της « [redacted] », που την ανέδειξε σε πρωταρχική [redacted]. Στο στάδιο αυτό κυριαρχούν οι [redacted] και οι άνθρωποι της [redacted], ενώ η κυρίαρχη κοινωνική οντότητα είναι το [redacted].
- Το [redacted] στάδιο, στο οποίο ο άνθρωπος [redacted] τα φαινόμενα και [redacted] τους νόμους που τα [redacted]. Σ' αυτό το στάδιο κυριαρχούν οι [redacted] και οι [redacted], ενώ η κυρίαρχη κοινωνική οντότητα είναι η [redacted] στο [redacted] της.

Είναι προφανές ότι, σύμφωνα με το μοντέλο αυτό του Κοντ, το ανθρώπινο πνεύμα [] από το θεολογικό στο μεταφυσικό τρόπο σκέψης, για να καταλήξει στο θετικό τρόπο που αποτελεί την [] φάση της [] του πνεύματος. Ο Κοντ [] ότι η κοινωνιολογία ήταν η [] μορφή του [] πνεύματος και μπορούσε να συμβάλει στην [] της κοινωνίας, αν χρησιμοποιούσε την [] παρατήρηση, για να [], να [] και να [] την ανθρώπινη συμπεριφορά. Η προσέγγιση του Κοντ [] την εξέλιξη της επιστημονικής [] για την κοινωνία, σήμερα όμως [] [] ευρύτερης [] μεταξύ των κοινωνιολόγων, διότι δεν μπορεί να [] στις [] κοινωνίες.

Κ. Μαρξ (Κ. Marx, 1818 -1883) Οι ιδέες του [] στοχαστή Κ. Μαρξ επηρέασαν βαθύτατα την κοινωνιολογική σκέψη. Ο Μαρξ [] ιδιαίτερα για την [] των μεταβολών που σημειώνονταν την εποχή της [] επανάστασης. Πίστευε ότι οι κοινωνικές επιστήμες θα πρέπει να [] στην [] του κόσμου και όχι μόνο στη [] του. Ο Μαρξ [] το [] σύστημα ως έναν [] παραγωγής που διαφέρει ριζικά από τα προηγούμενα συστήματα (αυτά των [] και των [] κοινωνιών). Στον καπιταλισμό τα « [] παραγωγής» (εργαλεία, μηχανές, οικοδομήματα-εργοστάσια, γη και πρώτες ύλες) [] από τους []. Έτσι, αφού οι [] είναι οι ιδιοκτήτες των μέσων [], οι [] οι οποίοι δεν κατέχουν τα μέσα παραγωγής, είναι [] να μισθώνουν την [] τους στους καπιταλιστές. Κατ' αυτό τον τρόπο όμως οι καπιταλιστές- [] έχουν τον [] όχι μόνον των μέσων [], αλλά και των [] που παράγονται με τη [] των εργατών, δηλαδή των [], τα οποία διοχετεύονται στην [] και τους αποφέρουν « [] ». Ως εκ τούτου, τα [], όπως και τα [] της παραγωγής γίνονται « [] », ατομική δηλαδή ιδιοκτησία των κεφαλαιοκρατών. Μπορούμε λοιπόν να [] γιατί οι καπιταλιστές-κεφαλαιοκράτες αποτελούν την [] τάξη στη [] κοινωνία. Ο Μαρξ θεωρούσε ότι ο [] τρόπος [] (η οικονομική []) καθορίζει τις [], [] και [] διαδικασίες της κοινωνίας ([]). Για παράδειγμα, στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής η οικονομική (ή υλική) βάση εκφράζεται από τις [] σχέσεις των [] και των [], ενώ το κράτος αποτελεί όργανο των []. Το κλειδί για να [] το έργο του Μαρξ και την αντίληψη που είχε για την ιστορία είναι η « [] πάλη». Μέχρι σήμερα η ιστορία κάθε κοινωνίας είναι η ιστορία των κοινωνικών [] και της πάλης των [] (π.χ. στο καπιταλιστικό σύστημα είναι η πάλη ανάμεσα στους [] και

τους [redacted]). Οι ιδέες του Μαρξ για τις κοινωνικές τάξεις και τις ταξικές [redacted] και [redacted] να ασκούν μεγάλη [redacted] στους κοινωνιολόγους

E. Ντυρκέμ (E. Durkheim, 1858-1917) Ο [redacted] κοινωνιολόγος Ντυρκέμ [redacted] ότι η κοινωνία είναι μια [redacted] ενότητα ανθρώπων, οι οποίοι [redacted] τα ίδια [redacted] και την ίδια [redacted] σε αξίες και κανόνες. Το σύνολο των [redacted] και των [redacted] συγκροτεί τη «[redacted] συνείδηση», η οποία [redacted] τη συμπεριφορά των ανθρώπων και διακρίνει μια [redacted]. Η κοινωνική [redacted] των μελών μιας κοινωνίας εκφράζεται ως «κοινωνική [redacted]». Οι προβιομηχανικές κοινωνίες στηρίζονταν σε αυτό που ο Ντυρκέμ ονόμασε [redacted] αλληλεγγύη, που σημαίνει μεγάλη κοινωνική [redacted], συνοχή και [redacted] γύρω από τις [redacted] και τις πεποιθήσεις. Σ' αυτές τις κοινωνίες υπήρχε επίσης πίεση για [redacted] στους κανόνες και μεγάλη [redacted] από τις [redacted] και την οικογένεια. Αντίθετα, οι βιομηχανικές κοινωνίες στηρίζονται σε αυτό που ο Ντυρκέμ ονόμασε [redacted] αλληλεγγύη η οποία βασίζεται στον υψηλό [redacted] εργασίας ανάμεσα σε [redacted] ρόλους.

M. Βέμπερ (M. Weber, 1864-1920) Ο [redacted] κοινωνιολόγος Βέμπερ ασχολήθηκε με πολλά κοινωνικά ζητήματα όπως, για παράδειγμα, με τις έννοιες της [redacted] και της [redacted], με τις [redacted] ανά τον κόσμο, με τη βαθύτερη φύση των κοινωνικών τάξεων, καθώς και με την ανάπτυξη της [redacted] ως κοινωνικού φαινομένου. Χάρη στην ποιότητα της σκέψης και του έργου του, αλλά και της ποικιλίας των ενδιαφερόντων του, ο Βέμπερ είχε καθοριστική επιρροή στην ανάπτυξη της κοινωνιολογίας. Θεώρησε τον [redacted] ως ένα κλειδί που μας επιτρέπει να δούμε τη [redacted] από την προβιομηχανική στην [redacted] βιομηχανική κοινωνία. Ο ορθολογισμός είναι αυτός που δίνει έμφαση στη [redacted] και τον [redacted]. Το σύστημα εξορθολογισμού είναι [redacted], λειτουργεί στο πλαίσιο [redacted] κανόνων και απετέλεσε το κύριο χαρακτηριστικό του [redacted] και του δυτικού πολιτισμού. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα [redacted] είναι η περίπτωση της [redacted] δραστηριότητας: η οργάνωση της καπιταλιστικής [redacted] δραστηριότητας χαρακτηρίζεται από ορθολογική οργάνωση της [redacted] μέσα στο [redacted], αλλά και από ορθολογική εκτίμηση των [redacted] στην αγορά. Ο Βέμπερ θεώρησε ότι ο [redacted] τρόπος δράσης και οργάνωσης που [redacted] όλους τους τομείς της καπιταλιστικής κοινωνίας ([redacted], κράτος, [redacted] [redacted], γραφειοκρατία κτλ.) στηρίχτηκε στην [redacted] και εξελίχτηκε παράλληλα με την επικράτηση της [redacted]. Στις προβιομηχανικές κοινωνίες κυριαρχούσε η [redacted], το [redacted] και η [redacted]. Έτσι, η γεωργική

παραγωγή καθοριζόταν από τη [] ή άλλες [] δυνάμεις. Η επικράτηση του [] είχε ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, την [] των θρησκευτικών και των [] αξιών, καθώς και των [] τρόπων προσανατολισμού της [] των ανθρώπων που κυριαρχούσαν στις [] κοινωνίες. Ο Βέμπερ υποστήριζε ότι οι άνθρωποι δρουν με βάση τη δική τους [] για τα πράγματα. Οι κοινωνιολόγοι πρέπει να [] τα προσωπικά [] και τις [] των ανθρώπων. Για να [] αυτά τα νοήματα, θα πρέπει να « [] στη θέση του άλλου», να δούμε τα πράγματα από τη δική του [] γωνία. Μόνο έτσι θα καταλάβουμε την [] συμπεριφορά του και τις [] της. Ο Βέμπερ διέκρινε την κοινωνική [] του ατόμου: 1. σε [], που είναι η δράση σε σχέση με ένα [] (π.χ. τη δράση ενός επιχειρηματία που προσπαθεί να μεγιστοποιήσει τα κέρδη του), 2. σε σχέση με μια [] (π.χ. ο στρατιώτης που προτιμά να πεθάνει παρά να εγκαταλείψει τη σημαία στο πεδίο της μάχης), 3. σε [] δράση (π.χ. ο άνθρωπος που κλέβει γιατί τον έκλεψαν), 4. σε [] δράση (π.χ. η Ελληνίδα χήρα που φοράει μαύρα, για να δείξει το πένθος της). Οι μορφές αυτές κοινωνικής πράξης είναι κατά τον Βέμπερ [] τύποι, έννοιες δηλαδή που καταγράφουν το νόημα της δράσης. Τους ιδεατούς τύπους κατασκευάζει ο [] ως [] για την κατανόηση των [] κοινωνικών πράξεων, αλλά και των [] φαινομένων και []. Έτσι, για παράδειγμα, ο Βέμπερ [] τους ιδεατούς τύπους όχι μόνον των κοινωνικών πράξεων, αλλά και τον ιδεατό τύπο της [], της [] κτλ. Η γραφειοκρατία, ως [] τρόπος δράσης, [] τις σχέσεις των [] με το κράτος στη βάση κάποιων κανόνων. Με τη χρήση του [] τύπου της γραφειοκρατίας προσπαθούμε να [] τις [] ανάμεσα στο [] φαινόμενο της γραφειοκρατίας (με τα προβλήματα ή τις δυσλειτουργίες της) και την [] εικόνα αυτής. Σημειώνουμε ότι η έννοια της [] στη σκέψη του Βέμπερ δεν ήταν [] φορτισμένη, όπως είναι στις μέρες μας.

1.2.3 Κοινωνιολογικές σχολές

Στην προσπάθειά τους να [] τη σκέψη τους οι κοινωνιολόγοι έχουν προχωρήσει στην [] των διάφορων [] των [] της επιστήμης τους, αλλά και των [] κοινωνιολόγων από διάφορες σχολές. Αν και οι σχολές είναι [], το παρόν εγχειρίδιο θα περιοριστεί στην παρουσίαση των τριών [] σχολών: της σχολής των [] (ή της συναίνεσης ισορροπίας), της σχολής των [] και της σχολής της κοινωνικής ([]) [].

Η σχολή του λειτουργισμού

Ο [] (ή []) είναι μια θεωρητική προσέγγιση στην οποία [] έργα των [] (Α. [], Χ. [], Ε. []) αλλά και έργα [] Αμερικανών κοινωνιολόγων (Τ. [], Ρ. []). Η σχολή αυτή ονομάστηκε « [] » (ή «φονξιοναλισμός») εξαιτίας της [] που έδωσε στις [] (functions) των θεσμών. Κυριάρχησε ουσιαστικά άνευ αντιπάλου κατά το μεγαλύτερο μέρος του [] αιώνα. Οι λειτουργιστές ισχυρίζονται ότι, όπως το ανθρώπινο σώμα είναι ένα [] που έχει ορισμένες [] (π.χ. τροφή) και αποτελείται από [] μέρη (π.χ. πεπτικό σύστημα) τα οποία λειτουργούν για να ικανοποιήσουν αυτές τις ανάγκες, έτσι και η [] πρέπει να έχει ορισμένα χαρακτηριστικά (προαπαιτούμενα) για να []. Για παράδειγμα, υποστηρίζουν ότι η κοινωνία πρέπει να είναι σε θέση να παίρνει από το [] ό,τι της είναι απαραίτητο για να [] (τρόφιμα, καύσιμα, πρώτες ύλες) και να []. Εξάλλου η κοινωνία χρειάζεται να [] τη λειτουργία της με έναν [] αριθμό ατόμων, τα οποία να έχουν [] συμφέροντα και []. Η λειτουργία της κοινωνίας είναι [], εφόσον τα άτομα ασκούν τους [] ρόλους τους. Σε κάθε κοινωνία πρέπει να υπάρχει ένα [] σύστημα [] και ένας κοινός [] κώδικας, ώστε τα άτομα να [], αλλά και να [] τον κόσμο κατά τον ίδιο τρόπο. Για τους παραπάνω λόγους η κοινωνία οφείλει να [] τα μέλη της και στη συνέχεια να [] αν έχουν [] τις κατάλληλες αξίες. Από τα τέλη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960 ο [] (Τ. Parsons, 1902-1979) κυριάρχησε στην [] κοινωνιολογία. Ο στοχασμός του περιστρέφεται γύρω από τη σχέση []-κοινωνίας. Κατά τον Ρ. [] (R. Merton, 1910-2003), η κοινωνική [] προσεγγίζεται με βάση τις [] και τους [] που ακολουθούν τα [] τα άτομα. Η [] ζωή είναι, σύμφωνα με τον [], ένα [], δηλαδή ένα πλέγμα διάφορων [] οι οποίες τείνουν προς τη [] και την []. Γι' αυτό το λόγο η οργανωτική αρχή της θεωρίας του είναι η έννοια του []. Ο Μέρτον εξειδίκευσε ακόμη περισσότερο το [] μοντέλο. Επισήμανε την ύπαρξη [] εναλλακτικών [] λειτουργιών, ιδίως σε [] θεσμούς όπως είναι, για παράδειγμα, η [], η οποία [] στις διάφορες κοινωνίες ως προς τη μορφή ή τις [] της. Το μοντέλο του λειτουργισμού χρησιμοποιήθηκε -και χρησιμοποιείται [] από την κοινωνιολογία, προκειμένου αυτή να [] και να [] την κοινωνία, τους θεσμούς, τις [] και τις [] τους.

Η σχολή των συγκρούσεων

Οι θεωρητικοί αυτής της σχολής ισχυρίζονται ότι οι [] στην κοινωνία είναι [] λόγω της συνεχούς παραγωγής []. Πηγή έμπνευσης των θεωρητικών αυτών ήταν ο Κ. [], ο οποίος υποστήριξε ότι υπάρχει αμείωτος [] μεταξύ της [] και της [] τάξης. Ο ανταγωνισμός αυτός, χαρακτηριστικό γνώρισμα του [] τρόπου παραγωγής, φέρνει σε αντιπαράθεση τους [] των μέσων [] με τους [], που στερούνται αυτά τα μέσα. Η αντιπαράθεση αυτή ή αλλιώς, [] των τάξεων, είναι σύμφωνα με τον Μαρξ, ο [] της ιστορίας. Ο Μαρξ μελέτησε την [] και διατύπωσε την έννοια της [] που παράγει ο []. Τι είναι η υπεραξία; Σύμφωνα με τον Μαρξ, οι [] των εργατών δεν αντιστοιχούν στην [] αξία των αγαθών που [], ένα μόνο μέρος του [] χρόνου τους αντιστοιχεί στην παραγωγή αγαθών ίσης [] με τις δαπάνες των δικών τους αναγκών [] ([] μισθός). Τα [] που παράγουν τον [] εργάσιμο χρόνο τους αντιστοιχούν στην [] αξία, δηλαδή στην [], την οποία [] οι καπιταλιστές με τη μορφή του []. Εκπρόσωπος της σχολής αυτής είναι και ο Ρ. [] (γενν. το 1929), ο οποίος προσεγγίζει θεωρητικά [] από την έννοια της κοινωνικής [], και αυτήν της κοινωνικής []. Οι συγκρούσεις στην κοινωνία δε σχετίζονται μόνο με την κατοχή του [], αλλά και με την κατοχή της κοινωνικής [] ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες []. Οι [] ομάδες επιδιώκουν τη [] των δεδομένων σχέσεων, ενώ οι κυριαρχούμενες ομάδες [] την [] τους. Όταν γίνεται [] της εξουσίας, η [] παύει να υφίσταται [], για να επανέλθει, όταν επέλθει νέα [] στις σχέσεις εξουσίας. Έτσι, ο κύκλος των [] φαίνεται να είναι [].

Η σχολή της συμβολικής αλληλεπίδρασης

[] είναι η δραστηριότητα που αναπτύσσεται μεταξύ δύο ή περισσότερων [] κατά την οποία ο καθένας [] (ενεργεί προς την κατεύθυνση του άλλου ή των άλλων) με βάση την [] ή προσδοκώμενη [] του άλλου. Η [] αλληλεπίδραση του ενός με τον άλλον (ή τους άλλους) είναι [] μέσω της [] (λέξεις, χειρονομίες, γκριμάτσες). Η σχολή αυτή ονομάστηκε σχολή της συμβολικής [] (ή της κοινωνικής []), διότι κατά τη διάρκεια της αλληλεπίδρασης παράγονται ποικίλα [] μέσω των γλωσσικών κατηγοριών, τα οποία βοηθούν να γίνεται [] ο κόσμος γύρω μας. Οι γλωσσικές [] ποικίλλουν

μεταξύ [redacted] κοινωνιών, αλλά και στο πλαίσιο της [redacted] της κοινωνίας. Η σχολή αυτή θεμελιώθηκε από τους Τσ. [redacted] (1864-1929) και Τζ. [redacted] (1863-1932), ενώ παραλλαγές της βασικής θεωρίας της σχολής αναπτύχθηκαν από σύγχρονους κοινωνιολόγους όπως ο Ε. [redacted] (1922-1982). Ο Κούλεϋ συνέβαλε στη θεωρία της κοινωνικής αλληλεπίδρασης με τον «κοινωνικό [redacted] του εαυτού μας» (κατοπτρικός εαυτός). Το παιδί διαμορφώνει την [redacted] και τη [redacted] του ανάλογα με το πώς [redacted] ότι το βλέπουν οι [redacted]. Αν φαντάζεται ότι οι άλλοι έχουν [redacted] εικόνα γι' αυτό, ότι οι άλλοι [redacted] τις ενδεχόμενες πράξεις του, θα αισθανθεί [redacted], ενώ αντίθετα αν φαντάζεται ότι οι άλλοι έχουν [redacted] εικόνα γι' αυτό και αποδοκιμάζουν τις ενδεχόμενες πράξεις του, θα αισθανθεί [redacted] και [redacted]. Επομένως η [redacted] της αυτοεικόνας μας εξαρτάται από την [redacted] των άλλων. Οι θεμελιωτές της σχολής της συμβολικής αλληλεπίδρασης ονόμασαν «[redacted] άλλους» όλα τα άτομα που [redacted] περισσότερο την [redacted] και τη συμπεριφορά μας και τα οποία είναι [redacted] πρόσωπα του [redacted] μας. Ο Ε. [redacted] μελέτησε την αλληλεπίδραση στις [redacted] και πολλές φορές [redacted] συναντήσεις των ανθρώπων. Διέκρινε την κοινωνική ζωή σε στιγμές που λαμβάνουν χώρα στο [redacted] και σε στιγμές που λαμβάνουν χώρα στο [redacted]. Στο προσκήνιο γίνονται όλες εκείνες οι συναντήσεις κατά τις οποίες τα άτομα [redacted] [redacted] ρόλους. Είναι στιγμές που θεωρούνται «παραστάσεις επί σκηνής» και που συχνά απαιτούν τη [redacted] με άλλα άτομα. Για παράδειγμα, δύο [redacted] από το ίδιο [redacted] μπορεί να δείξουν μπροστά στην κάμερα της τηλεόρασης [redacted] και φίλοι, παρά το γεγονός ότι [redacted] ο ένας τον άλλο. Ένα αντρόγυνο μπροστά στα [redacted] του δείχνει ότι είναι [redacted] όταν κοιμούνται όμως τα παιδιά, [redacted] άγριος [redacted]. Από την άλλη πλευρά, όταν οι άνθρωποι βρίσκονται στα «παρασκήνια», [redacted] και εκδηλώνουν [redacted] τα συναισθήματά τους, αλλά και τρόπους [redacted] που κρατούν σε [redacted] όταν βρίσκονται «πάνω στη σκηνή». Σε αυτές τις στιγμές της [redacted] επιτρέπονται πράγματα που [redacted] επιτρέπονται «επί σκηνής» όπως, για παράδειγμα, οι απροκάλυπτες σεξουαλικές κουβέντες, το [redacted] ντύσιμο, η χρήση κάποιων [redacted], πειράγματα και [redacted] χειρονομίες, [redacted] προς τους άλλους ενέργειες που [redacted] μπροστά στο κοινό.

(Σχολή της Κοινωνικής κατασκευής – Κονστρουκτιβισμός)

Η έννοια της συμβολικής αλληλεπίδρασης βρίσκεται επίσης στο επίκεντρο της σχολής της κοινωνικής [redacted] (ή σχολής του [redacted]). Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η κοινωνική ζωή είναι ένα [redacted] και διαρκώς «[redacted]» σύνολο

από κοινωνικές [redacted], βρίσκεται δηλαδή σε συνεχή [redacted] μέσω των τρόπων αμοιβαίας [redacted] και [redacted] των ατόμων. Τα άτομα [redacted] τρόπους σκέψης, [redacted], αξίες και [redacted], καθώς [redacted]. Έτσι, «κατασκευάζουν» «κοινωνικούς κόσμους», δηλαδή δίνουν ευρύτερο [redacted] στις άμεσες [redacted] της καθημερινής ζωής. Οι [redacted] πρακτικές, τα νοήματα και η γλώσσα που [redacted] τα άτομα μεταξύ τους [redacted] τους [redacted] μέσω των οποίων η κοινωνική ζωή [redacted] σε συνεκτικό σύνολο. Με άλλα λόγια, οι άνθρωποι μέσα από τις [redacted] τους σχέσεις «[redacted]» την καθημερινή [redacted] και την αντιλαμβάνονται ως δεδομένη, νομιμοποιημένη και «φυσική». Η συνεχής αυτή [redacted] της πραγματικότητας μας επιτρέπει να συλλάβουμε αφενός τους κοινωνικούς θεσμούς ως τους [redacted] και [redacted] τρόπους [redacted] πρακτικών και [redacted] (διυποκειμενικής) κατανόησης και [redacted], και αφετέρου την κοινωνία ως μια [redacted] και συμβολική «[redacted]» (Berger & Luckmann, 1967).